

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Invoering Omgevingswet/Wkb in relatie tot Legesverordening 2023

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

In verband met de beoogde invoering van de Omgevingswet (OW) en de wet Kwaliteitsborging bouw (Wkb), vooralsnog met ingang van 1 juli 2023, de volgende keuzes te maken;

1. In te stemmen met het zoveel mogelijk aansluiten bij het VNG model van de legesverordening 2023;
2. In te stemmen met de keuze om een percentage te heffen voor de Bouwkundige toets en de Ruimtelijke toets en geen vast bedragen te hanteren;
3. In te stemmen met de keuze om het tarief van het Omgevingsoverleg voor 100% te compenseren, als binnen 6 maanden conform de uitkomsten van het Omgevingsoverleg een aanvraag wordt ingediend;
4. In te stemmen met differentiatie in tarieven voor een Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit (BOPA);
5. In te stemmen met het harmoniseren van tarieven voor Druten en Wijchen voor Omgevingsplannen.
6. In te stemmen met het heffen van leges voor milieubelastende activiteiten.

Aanleiding

Op het moment van dit schrijven (begin december 2022) is het nog steeds onduidelijk of de invoering van de Omgevingswet en de Wkb definitief doorgaan per 1 juli 2023.

Voor een zorgvuldige invoering van de Omgevingswet is meer tijd nodig om te oefenen en te testen met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarom is besloten voor een uitstel van de ingangsdatum van 1 januari naar 1 juli 2023. Ervan uitgaande dat de invoering dan doorgaat moet er voor die tijd een aantal keuzes worden gemaakt.

Dit komt o.a. omdat er een hele nieuwe model legesverordening is opgesteld door de VNG die ook anders van opzet is dan de huidige. De legesverordening bevat de volgende aandachtspunten:

- De tarieventabel is een model met een open structuur, zoals een cafetariamodel (met een uitputtende lijst met mogelijke legesactiviteiten);
- De terminologie en referentie naar wetsartikelen wordt geactualiseerd;
- Nieuw is de mogelijkheid om leges te gaan heffen voor milieuvergunningen (de milieubelastende activiteit);
- In alle gevallen is een goede kostenonderbouwing nodig. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Wij willen u alvast een aantal keuzes voorleggen waarover moet worden besloten voor de invoering van de Omgevingswet.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
20-12-2022	Vaststellen leges- en belastingverordeningen 2023

Gewenst resultaat

In verband met het inwerking treden van de Omgevingswet/Wkb dienen vooraf een aantal keuzes te worden gemaakt. Deze worden daarna verwerkt in de opnieuw vast te stellen tarieventabel bij de legesverordening 2023. Op dit moment is de ingangsdatum vastgesteld op 1 juli 2023 maar een langer uitstel is niet uit te sluiten.

Argumenten**1.1 Aansluiten bij het VNG model zorgt voor uniformiteit en efficiënte verwerking van wijzigingen.**

In het regionale overleg van de projectleiders Omgevingswet is afgesproken dat iedere gemeente zoveel mogelijk aansluit bij het VNG model voor de legesverordening. In ieder geval wordt de artikelnummering van het VNG model aangehouden. Dit ten behoeve van uniformiteit en het efficiënt kunnen werken van de Omgevingsdienst, gemeenten en voor inwoners van onze regio.

2.1 Door de beoogde invoering van de WKB wordt de bouwtechnische toets door een gecertificeerde marktpartij uitgevoerd.

Door de invoering van de WKB vervalt een deel van de leges bij bouwwerken met gevolgklasse 1 (Hieronder vallen o.a. grondgebonden woningen, inclusief garage en kantoor aan huis en bedrijfspanden van maximaal 2 bouwlagen).

Op basis van de impactanalyse van de WKB volgt dat het heffen van een percentages over de bouwkosten de voorkeur heeft vanwege een hogere kostendekkendheid.

Bij gevolgklasse 2 en meer bedragen de percentages, voor de Bouwkundige toets en de Ruimtelijke toets, samen het huidige percentage die over de bouwkosten worden gegeven (namelijk 2,3%).

3.1 Bij de invoering van de Omgevingswet willen we Omgevingsoverleg (vooroverleg) stimuleren.

De korte procedure is het uitgangspunt van de Omgevingswet. Daarom is het fijn als aanvragen eerst als Omgevingsoverleg beoordeeld kunnen worden. Dat stimuleren we door het tarief voor het vooroverleg voor 100% te verrekenen met de leges voor een aanvraag als binnen 6 maanden conform de uitkomsten van het Omgevingsoverleg de aanvraag wordt ingediend.

4.1 Differentiatie van tarieven bij BOPA

We kiezen voor differentiatie in tarieven voor een Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteit (BOPA) omdat er verschil is in simpele en complexe afwijkingen.

5.1 Taakstelling binnen de WDW is harmonisatie.

Een taakstelling binnen onze organisatie is het harmoniseren van beleid, verordeningen enz. van Druten en Wijchen. Een groot deel van de legesverordening Druten en Wijchen is al in 2022 geharmoniseerd, de harmonisatieslag nu betreft het tarief voor de leges van de omgevingsplannen (voorheen bestemmingsplannen).

6.1 Invoeren van leges voor milieubelastende activiteiten.

Nieuw is dat gemeenten leges kunnen gaan heffen voor milieubelastende activiteiten. Het gaat niet langer om de milieu-inrichting als zodanig, maar om de activiteiten die milieubelastend zijn. Voor het tarief sluiten we aan bij de gemaakte kosten van de ODRN. De regiogemeenten en de provincie Gelderland gaan ook deze leges heffen.

Tegenargumenten en risico's

- 3.1 Het niet compenseren betekent hogere legesopbrengsten voor de gemeente en hogere kosten voor de inwoner, zodat deze geen vooroverleg gaat indienen.
- 4.1 Het niet differentiëren van het BOPA tarief leidt tot hogere legesopbrengsten voor de gemeente, echter voor hogere kosten voor de inwoner dan hij gebruikelijk gewend was. Daarbij komen voor de inwoners dan ook nog de extra kosten voor het laten uitvoeren van de Bouwtechnische toets door een gecertificeerde marktpartij, als sprake is van een bouwwerk gevolgklasse 1 op grond van de Wet kwaliteitBorging.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging zijn nog niet helemaal goed aan te geven. Door het overhevelen van werkzaamheden naar de markt (gevolgklasse 0 en 1) besparen we op de personeelskosten. Hier staat een lagere opbrengst van leges tegenover. Verder vindt er compensatie plaats via het Rijk en zullen er door de invoering van leges voor milieubelastende activiteiten hogere legesopbrengsten worden gegenereerd.

Ook is er een belangrijke nieuwe wijziging met betrekking tot de invoering van het Wkb. Deze wordt namelijk 'gefaseerd' ingevoerd. Met de invoering van de OW gaat de Wkb eerst alleen gelden voor nieuwbouw en later pas voor verbouw.

Gevolgklasse 2 en 3 volgen vijf jaar na invoering gevolgklasse 1 (was 3 jaar). Over de financiële consequenties vinden gesprekken plaats met BZK.

Voor de begroting 2023 zijn we er vooralsnog van uitgegaan dat we kostenneutraal uitkomen. In de risicoparagraaf is wel een bedrag opgenomen voor mogelijke gevolgen. In 2023 gaan we de daadwerkelijk gevolgen van de invoering monitoren en dit nemen we mee in het vervolgtraject.

Communicatie

Het traject van vaststelling en publiceren van de aangepaste leges volgt na het raadsbesluit behorende bij definitieve invoering van de Omgevingswet.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

De keuzes zullen later worden verwerkt in de aangepaste legesverordening met bijbehorende tarieventabel voor 2023. Daarna zal de verordening op de gebruikelijke wijze worden bekendgemaakt zodat deze in werking treedt.

Geheimhouding:

Niet van toepassing